LETNA PRIPRAVA

PREDMET: SLOVENŠČINA

Šolsko leto 2026/2027

PROGRAM: SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE – TEHNIK OBLIKOVANJA, MEDIJSKI TEHNIK
ŠTEVILO UR POUKA na leto/teden: 121/4 (tehnik oblikovanja), 125/4 (medijski tehnik)
LETNIK: ČETRTI

Učiteljica: Barbara Hrastnik

UČNO GRADIVO ZA DIJAKE:
Svet književnosti 4
Na pragu besedila 4 (učbenik in delovni zvezek
Učni listi

UČNE OBLIKE: delo v skupinah, delo v dvojicah, individualno delo, frontalna oblika, delo z besedilom

UČNE METODE: metoda reševanja problemov, igra vlog, metoda neposrednega/posrednega opazovanja, metoda sodelovalnega učenja, metoda didaktičnih iger, metoda problemske razlage, metoda razgovora, metoda sistemizacije podatkov

UČNI PRIPOMOČKI: slikovni material, učbenik, delovni zvezek, tabelski zapis, stenske slike, učni in delovni listi, knjige, revije, propagandni material, spletni viri, računalnik, projektor

NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA:
ustno preverjanje in ocenjevanje, pisno preverjanje in ocenjevanje: razčlemba neumetnostnega besedila, pravopisni in jezikovni testi, oblikovanje besedilne vrste, vodena in samostojna interpretacija literarnega odlomka znanega ali neznanega besedila.

USMERJEVALNI/SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Dijaki:

1. se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika in sporazumevanja v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju;
2. razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku;
3. razvijajo zmožnost pogovarjanja, poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja;
4. pri književnem pouku se usposabljajo za branje in interpretacijo literarnih besedil na ravni razmišljujočega bralca: doživljajo, razumevajo, aktualizirajo in s pomočjo svojih izkušenj vrednotijo ter poimenujejo predvsem idejno-tematske plasti literarnih besedil; ta so iz domače in prevodne sodobne, novejše in starejše književnosti in so po dogovoru pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu;
5. ob srečevanju z raznovrstnimi motivi, temami in idejnimi plastmi književnih besedil razvijajo lastno samopodobo, zmožnost empatije, strpnosti, moralni in socialni čut, ob tem pa razvijajo tudi širšo sporazumevalno zmožnost tvorjenja in sprejemanja raznovrstnih neliterarnih besedil;
6. ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih;
7. ob branju in razvrščanju besedil se sistematično seznanjajo z razvojem slovenske književnosti in s sočasnimi temeljnimi deli in avtorji iz evropske oz. svetovne književnosti, ki so pri pouku izbrana izmed predlogov v katalogu; prek spoznavanja osnovnih potez literarnega razvoja razumejo pomen slovenske književnosti kot pomembnega gibala v slovenskem kulturnem in družbenem razvoju ter spoznavajo njen razvoj in pomen v primerjavi z drugimi evropskimi kulturnimi okolji.

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	TEMA (VSEBINA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
4.	SLOVENSKA KNJIŽEVNOST PO 2. SVET. VOJNI/ SODOBNA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST	50	Dijaki ob branju in interpretaciji literarna besedila umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter s temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih. Dijaki spoznavajo družbeno in duhovnozgodovinsko utemeljenost te književnosti, sodobna nasprotja in stiske, ki se kažejo v njej, ter načine njenega izražanja. Mogoča je medpredmetna povezava z zgodovino, s sociologijo in filozofi-jo, in sicer pri spoznavanju in vrednotenju kulturno-zgodovinskih okoliščin, ki so vplivale na nastanek besedil. Pri spoznavanju književnosti eksistencializma in absurda je aktualna medpredmetna povezava s filozofijo, pri označevanju modernističnih književnih smeri pa povezava z drugimi vrstami umetnosti.	Književni (umetnostni) pojavi v slovenski književnosti druge polovice 20. stoletja: intimizem, modernizem, književnost eksistencializma in absurda, ludizem, reizem, družbenokritični realizem, postmodernizem. Likovne, fotografske, filmske upodobitve, uglasbitve, medijske predelave književnih besedil iz tega obdobja. Menart, Croquis Pavček, Pesem o zvezdah Šteger, 10 prošenj za lahko noč Kovič, Južni otok Zajc, Črni deček Strniša, Večerna pravljica Makarovič, Odštevanka Šalamun, Gobice Kosmač, Tantadruj Zupan, Menuet za kitaro Tomšič, Vruja Blatnik, Električna kitara Skubic, Fužinski bluz Glavan, Anton Smole, Antigona Jančar, Veliki briljantni valček Zupančič, Vladimir *druga izbrana besedila	Dijak bere, razume in komentira eno lirsko, eno pripovedno in eno dramsko besedilo oz. odlomek; pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine in prepozna najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine. Opiše značilnosti eksistencializma in absurda, intimizma, modernizma in postmodernizma. Ob prebranem besedilu izrazi svoje mnenje o bivanjski problematiki sodobnega človeka. Označi literarne osebe.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

	ANALIZA IN INTERPRETACIJA UMETNOSTNIH BESEDIL (PRIPRAVE NA POKLICNO MATURO)	15	Dijaki berejo, analizirajo, vrednotijo znana in neznana umetnostna besedila, po navodilih pišejo vodene in samostojne interpretacije.	- znana in neznana besedila oz. odlomki - ponavljanje bistvenih značilnosti že obravnavanih lit. besedil (iz 1., 2. in 3. letnika)	Branje in razumevanje izbranega literarnega besedila, govorna ali pisna predstavitev osebnega bralnega doživetja. Dijak upošteva navodila za pisanje, zna opredeliti besedilo glede na književno zvrst, povzame ali obnovi besedilo le z manjšimi vsebinskimi napakami, skopo označi literarne osebe, prostor in čas, izrazi mnenje o dogajanju v besedilu (brez utemeljevanja), besedilo logično člení. Ne ponavlja istovrstnih jezikovnih napak.		

*Obravnavana so tudi besedila v skladu s katalogom znanja po izboru in presoji učiteljice.

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	TEMA (VSEBINA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
4.	BESEDILNE VRSTE	15	Dijaki razvijajo zmožnost poslušanja in branja raznih besedil ter zmožnost ustnega in pisnega sporočanja. Tvorijo učinkovita, ustrezna, razumljiva in jezikovno pravilna ustna in pisna besedila.	– uradna izjava – uradno potrdilo – pooblastilo – zapisnik – javno pismo – ocena – besedilo politične propagande – strokovno poročilo – okrogla miza – upravna odločba	Dijaki poznajo zgradbo uradne besedilne vrste in jo znajo tvoriti, poimenujejo besedilno vrsto, v vsebini zajamejo vsaj polovico smiselnih podatkov, podatke navajajo natančno, upoštevajo družbeno vlogo sporočevalca in naslovnika, istovrstnih jezikovnih napak ne ponavljajo.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno
	POVZETEK O VRSTAH BESEDIL	10	Dijaki ponavljajo in utrjujejo znanje o različnih vrstah besedil glede na sporočevalčev namen, način razvijanja teme, oblikovanost, družbeno vlogo sporočevalca, prenosnik, družbeno razmerje med sporočevalcem in naslovnikom.	– umetnostna in neumetnostna – prikazovalna, vrednotenjska, pozivna, zagotovljalna, povezovalna, izvršilna, poizvedovalna, čustvena – utemeljevalna, obveščevalna, opisovalna – pripovedovalna, razlagalna – subjektivna in objektivna – praktičnosporazumevalna, strokovna, uradovalna, publicistična – enogovorna in dvogovorna – zasebna in javna – uradna in neuradna – govorjena in zapisana besedila	Dijaki poznajo bistvene značilnosti določene vrste besedil, med danimi besedili prepoznajo določeno besedilo.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

LETNIK	TEMATSKI SKLOP	ŠT. UR	UČNI CILJI	TEMA (VSEBINA)	MINIMALNI STANDARDI	OBLIKE PREV. IN OCENJ. ZNANJA	NAČINI PREV. IN OCENJ. ZNANJA
4.	ZGODOVINA SLOVENSKEGA (KNJIŽNEGA) JEZIKA IN JEZIKOSLOVJA	10	Dijaki se zavedajo pomembne vloge slovenskega jezika v svojem osebnem, družbenem in poklicnem življenju. Zavedajo se, da je slovenski jezik temeljna prvina njihove državljanske identitete, zavedajo se pomena slovenske kulturne dediščine. S pomočjo znanja o preteklosti svoje materinščine si oblikujejo svojo narodno zavest.	- obdobje od naselitve Slovencev do 16. stoletja (obd. rokopisov) - slov. jezik in slov. knjižni jezik v 16. stoletju - 17. stoletje in prva polovica 18. stoletja - druga polovica 18. stoletja - prva polovica 19. stoletja - druga polovica 19. stoletja - 20. stoletje - jezikovna politika v Republiki Sloveniji danes	Dijak zna našteti pomembnejše mejnike v razvoju slovenskega jezika, pozna pomembnejše jezikoslovce in njihove zasluge za razvoj slovenskega jezika, zna razvrstiti (po času nastanka) pomembnejše jezikovne priročnike; pozna glavno jezikovno vprašanje posameznega obdobja v razvoju jezika.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno
4.	RAZČLEMBA NEUMETNOSTNIH BESEDIL	21 TO 25 MT	Dijaki berejo, analizirajo, vrednotijo neumetnostna besedila, nato pa rešujejo naloge, povezane s temi besedili. Pri tem pokažejo svoje jezikovno znanje, ki so ga pridobivali in utrjevali od 1. letnika naprej. To znanje povežejo tudi z znanjem o besedilnih vrstah.	- analiza oz. razčlemba besedil (praktičnosporazumevalnih, publicističnih …) - reševanje maturitetnih izpitnih pol - ponavljanje in utrjevanje znanja iz posameznih jezikovnih ravnin (besedoslovje, skladnja, oblikoslovje …)	Dijaki pri razčlembi besedil pokažejo znanje, ki so ga kot znanje za minimalne standarde pridobili in pokazali v 1., 2., in 3. letniku. Pri reševanju pole dosežejo najmanj 50 % točk.	- skupinska - individualna	- ustno - pisno

<u>Seznam besedil za DB (izbirno)</u>

- Kosmač, Tantadruj
- Glavan, Anton
- Blatnik, Električna kitara
- Tomšič, Vruja
- Jančar, Veliki briljantni valček

OCENJEVANJE ZNANJA:
Dijaki bodo v šolskem letu ocenjeni **vsaj dvakrat pisno** in **dvakrat ustno**.

MEJE ZA OCENE:
0–49 % NZD (1)
50–63 % ZD (2)
64–77 % DB (3)
78–89 % PDB (4)
90–100 % ODL (5)

OPOMBA:
Za program *tehnik oblikovanja* velja, da so vsebine iz OK (komunikacijske veščine) v obsegu 16 ur integrirane v posamezne tematske sklope.

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA:
Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); **diferencirana/individualizirana obravnava** učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

INDIVIDUALNE PRILAGODITVE:
Individualne prilagoditve po IP-ju za posameznega dijaka/dijakinjo, ki ima po ZUOPP-1 odločbo o usmeritvi, so učna pomoč oz. dodatna strokovna pomoč, pisno ocenjevanje v skrajšani obliki oz. podaljšan čas pisanja, napovedano ustno ocenjevanje.